

ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN VOOR HET UITVOEREN VAN WERKZAAMHEDEN EN LEVERANTIES VAN DE VERENIGING ONDERNEMERS TECHNISCH BODEMONDERZOEK (ALV-VOTB-2009)
Zoals gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel Midden-Nederland te Utrecht onder nummer 40476246
Versie 11 januari 2010

Artikel 1

Toepassing

- 1.1 Deze voorwaarden ALV-VOTB-2009 zijn van toepassing op alle aanbestedingen, opdrachten en overeenkomsten en de daaruit voortvloeiende uitvoering van werkzaamheden en levering van diensten, goederen, meet- en onderzoeksresultaten en adviezen door de Opdrachtgever, zulks met uitsluiting van de algemene voorwaarden van de Opdrachtgever, tenzij anders schriftelijk is overeengekomen.
- 1.2 Voor zover de werkzaamheden van de Opdrachtnemer mede omvatten het geven van adviezen, het verrichten van studies, het uitvoeren van laboratoriumonderzoek en berekeningen, het voeren van directie en het detacheren van medewerkers, dan is voor dat deel van de werkzaamheden tevens van toepassing de Rechtsverhouding Opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur De Nieuwe Regeling 2005, welke verkort wordt aangeduid als 'DNR 2005', zoals deze luidt op het moment dat de opdracht wordt verstrekt, met dien verstande dat bij tegenstrijdigheid de bepalingen van deze algemene leveringsvoorwaarden zullen prevaleren.
- 1.3 Genoemde DNR 2005 is gedeponereerd ter griffie van de 'Rechtbank te Amsterdam onder nummer 139/2004 en liggen op de kantoren van Opdrachtnemer ter inzage en zijn tevens gratis te downloaden vanaf www.NLingenieurs.nl. Opdrachtnemer zal op eerste verzoek van de Opdrachtgever een exemplaar daarvan toezenden.
- 1.4 Het tot stand komen van een overeenkomst houdt in dat deze algemene leveringsvoorwaarden door de Opdrachtgever zijn aanvaard.
- 1.5 Mocht de overeenkomst namens de Opdrachtgever worden gesloten door een derde, dan staat deze derde ervoor in dat de Opdrachtgever deze voorwaarden heeft aanvaard, bij gebreke waarvan de derde aan deze voorwaarden is gebonden als ware hij zelf Opdrachtgever.
- 1.6 De Opdrachtgever met wie deze algemene leveringsvoorwaarden zijn overeengekomen stemt in met de toepasselijkheid van deze voorwaarden op later door hem met Opdrachtnemer te sluiten overeenkomsten.

Artikel 2

Overeenkomst

- 2.1 Aanbiedingen van Opdrachtnemer zijn 3 maanden van kracht.
- 2.2 Opdrachtverstrekking door Opdrachtgever kan per e-mail, fax, telefoon of post. De bestelling houdt een voor Opdrachtgever bindend aanbod tot het sluiten van een overeenkomst in. Het aanbod wordt geacht te zijn gedaan wanneer het de Opdrachtnemer heeft bereikt.
- 2.3 Een overeenkomst komt tot stand wanneer Opdrachtnemer een opdracht schriftelijk heeft bevestigd, dan wel wanneer de offerte van de Opdrachtnemer door de Opdrachtgever schriftelijk is geaccepteerd.
- 2.4 Aanbiedingen zijn vrijblijvend en kunnen Mitsdien door Opdrachtnemer nog, na de aanvaarding door de Opdrachtgever, schriftelijk worden herroepen.
- 2.5 Een herroeping zal door de Opdrachtnemer uiterlijk 5 werkdagen na ontvangst van de aanvaarding worden verzonden.
- 2.6 Is de aanbieding door een tussenpersoon (vertegenwoordiger) gedaan, dan geldt het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel dienovereenkomstig.
- 2.7 Zolang geen volledige betaling van het aan Opdrachtnemer krachtens de overeenkomst toekomende heeft plaatsgevonden, blijven de aan de Opdrachtgever afgegeven stukken het eigendom van Opdrachtnemer, en zal de informatie hieruit door de Opdrachtgever op generlei wijze hoe dan ook gebruik mogen worden gemaakt of aan derden ter beschikking worden gesteld. Totdat de eigendom van de hiervoor bedoelde stukken op de Opdrachtgever is overgegaan, is de Opdrachtgever verplicht deze stukken op eerste verzoek terstond aan Opdrachtnemer af te geven, onverminderd de overige rechten van Opdrachtnemer jegens de Opdrachtgever en/of de in artikel 1 lid 5 bedoelde derden.

Artikel 3

Omschrijving der werkzaamheden en diensten

- 3.1 De inhoud van de overeenkomst is bepaald door de in de aanbieding of de bevestiging van de overeenkomst gespecificeerde werkzaamheden en diensten.
- 3.2 Alle prestaties die ten behoeve van het werk door Opdrachtnemer moeten worden geleverd en niet zijn beschreven volgens artikel 3 lid 1 zullen worden beschouwd als bijkomende werkzaamheden en zullen apart in rekening worden gebracht.

Artikel 4

Geheimhouding

- 4.1 Gegevens van een opdracht zullen door Opdrachtnemer, zonder toestemming van de Opdrachtgever, niet ter kennis van derden worden gebracht, tenzij Opdrachtnemer daartoe rechtens verplicht is.
- 4.2 In afwijking van het in artikel 4.1 bepaalde is Opdrachtnemer gerechtigd na verloop van een jaar sedert de datum van oplevering van enige rapportage, onderzoeks- en meetgegevens daaruit toe te voegen aan een databank en daarover in het kader van de bedrijfsvoering op iedere door Opdrachtnemer geraden voorkomende wijze te beschikken of door derden te laten beschikken.
- 4.3 Voor auteursrechten, eigendomsrechten en octrooiën gelden, tenzij tussen Opdrachtnemer en de Opdrachtgever schriftelijk anders is overeengekomen, de ter zake geldende bepalingen van de DNR 2005, zoals deze luiden op het moment dat de overeenkomst tot stand komt, met inachtneming van artikel 2 lid 6 en onverlet het bepaalde in artikel 4 lid 2 van deze algemene voorwaarden.
- 4.4 Alle door de medewerkers van Opdrachtnemer in het kader van de opdracht verstrekte gegevens aangaande kennis of vaardigheden, vastgelegd in schriftelijke, digitale of materiële vorm, zijn eigendom van Opdrachtnemer. Zij mogen niet zonder onze schriftelijke toestemming door de Opdrachtgever worden gebruikt of aan derden ter beschikking worden gesteld.

Artikel 5

Overmacht / stagnaties

- 5.1 Ingeval van overmacht wordt de uitvoering van de overeenkomst opgeschort zolang de oorzaak van de overmacht de uitvoering door de Opdrachtnemer onmogelijk maakt, zonder dat de Opdrachtgever of derden aanspraak kan / kunnen maken op schadevergoeding.
- 5.2 Ingeval van blijvende overmacht heeft Opdrachtnemer het recht om zonder rechterlijke tussenkomst de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden en is Opdrachtgever gehouden om in een redelijke verhouding tot de prijs voor de gehele levering of opdracht te betalen voor dat gedeelte van de overeenkomst dat inmiddels mocht zijn uitgevoerd, de daartoe gemaakte kosten inbegrepen.
- 5.3 Onder overmacht wordt onder meer, derhalve niet uitsluitend, verstaan:
  - a. oorlog, onlusten, overstromingen of rampen, dan wel extreme weersomstandigheden;
  - b. belemmerende maatregelen van binnen- en buitenlandse overheden, brand, sabotage, algehele werkstaking, vervoersstremmingen, tekortkomingen van derden met betrekking tot door Opdrachtnemer –ter zake van de door de Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verleende opdracht – met deze derden gesloten inkoop- en/of opdrachtovereenkomsten, die in redelijkheid niet geacht kunnen worden voor risico van Opdrachtnemer te komen.

- c. zodanige wijzigingen in de omstandigheden dat (verdere) nakoming van de verplichting van Opdrachtnemer voor Opdrachtnemer zo bezwaarlijk wordt dat deze redelijkerwijze niet van Opdrachtnemer kan worden verlangd;
- d. het in gevaar komen van de veiligheid van de medewerkers van Opdrachtnemer, door welke omstandigheden ook.
- 5.4 Onder overmacht wordt voorts verstaan het optreden van storingen in door Opdrachtnemer ter uitvoering van de verleende opdracht gebruikte apparatuur ondanks door Opdrachtnemer in redelijkheid getroffen passende maatregelen ter voorkoming van dergelijke storingen.
- 5.5 Meerwerk en oponthoud door stagnatie buiten schuld van Opdrachtnemer, waartoe behoren o.a. het opnieuw uitzetten van verloren gegane piketten, plaatsen van peilbuizen en / of opnieuw innemen van data, zal worden verrekend tegen de geldende tarieven.
- 5.6 Indien het werk wordt uitgevoerd op tijdbasis is weerverlet voor risico van de Opdrachtgever.

Artikel 6

Transport

- 6.1 Aan- en afvoer van onderzoeksmaterieel en meetapparatuur wordt verrekend overeenkomstig het gestelde in de offerte of opdrachtbevestiging van Opdrachtnemer, mits de onderzoekspunten met het normaal gebruikelijke materieel bereikbaar zijn.
- 6.2 Indien de bereikbaarheid, toegankelijkheid en berijdbaarheid van de onderzoeklocatie voor het normaal gebruikelijke materieel niet zondermeer mogelijk is en bijzondere maatregelen moeten worden getroffen, zijn alle daaraan verbonden kosten, ook die voor wachttijden, voor rekening van de Opdrachtgever.

Artikel 7

Vergunningen en aanleveren van gegevens

- 7.1 De Opdrachtgever staat jegens Opdrachtnemer in voor het tijdig verkrijgen en behouden van alle vergunningen, ook die van overheidswege, welke benodigd zijn voor de te verrichten werkzaamheden en voor een normale wijze van uitvoering daarvan, alsmede toestemming tot het gebruik van de toegangswegen naar het werkterrein.
- 7.2 De Opdrachtgever voorziet Opdrachtnemer vroegtijdig van kwalitatief voldoende tekeningen en overige gegevens met betrekking tot in de overeenkomst genoemde werkzaamheden.
- 7.3 Alle gevolgen -boeten, schaden en dergelijke- ten gevolge van of voortvloeiende uit het niet (tijdig) aanwezig zijn van de in artikel 7 lid 1 en 2 bedoelde vergunningen en gegevens zijn voor rekening van de Opdrachtgever; dit geldt in het bijzonder voor de kosten van eventuele wachttijden en extra transporten.
- 7.4 In het kader van de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) verschaft de Opdrachtgever als grondroeder minimaal 2 werkdagen voor de aanvang van de werkzaamheden ter uitvoering de gegevens betreffende de aanwezigheid en de juiste ligging van kabels en leidingen en ondergrondse infrastructuur.
- 7.5 Alle gevolgen veroorzaakt door het niet functioneren van door de Opdrachtgever beschikbaar gestelde apparatuur of door de Opdrachtgever niet correct uitgevoerde (voorbereidende) werkzaamheden, zoals ondermeer doch niet uitsluitend het verschaffen van juiste en volledige gegevens de opdracht betreffende, zijn voor rekening van de Opdrachtgever.
- 7.6 Voor werkzaamheden aan of op openbare wegen, tram- en spoorwegen en in het algemeen werkzaamheden aan de overheid in eigendom toebehorende onroerende zaken zijn de voorgaande leden van dit artikel onverminderd van toepassing.

Artikel 8

Hindernissen

- 8.1 Indien tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden blijkt dat boven, op of in de bodem (zelfs op grotere diepte) hindernissen voorkomen of zich onvoorziene omstandigheden voordoen als stenen, steenlagen, hout, kabels, leidingen, over-/onderspannen water, bodemgassen en dergelijke, heeft Opdrachtnemer het recht het onderzoekspunt te verlaten en in de onmiddellijke nabijheid de werkzaamheden opnieuw uit te voeren. De hiermede gepaard gaande kosten en eventuele gevolgschade komen voor rekening van de Opdrachtgever.
- 8.2 Indien tijdens de uitvoering van de boringen of sonderingen gevaar voor schade aan of verlies van meetapparatuur ontstaat voordat de overeengekomen diepte is bereikt wordt het onderzoek als voltooid beschouwd en verrekend tegen de overeengekomen tarieven.
- 8.3 Indien hindernissen of onvoorziene omstandigheden schade aan of verlies van materieel of apparatuur van Opdrachtnemer of van een door Opdrachtnemer ingeschakeld bedrijf tot gevolg hebben, is de Opdrachtgever gehouden Opdrachtnemer die schade of het verlies te vergoeden.
- 8.4 Indien de Opdrachtgever verlangt dat de werkzaamheden ondanks de hindernissen of onvoorziene omstandigheden toch worden voortgezet, zijn alle kosten, zoals die van het verwijderen van hindernissen, wachttijden en dergelijke, voor rekening van de Opdrachtgever, evenals eventuele schade aan en verlies van apparatuur en materieel.
- 8.5 Schade aan kabels, leidingen, folies en bestrating is geheel voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij ter plaatse van de onderzoekspunten de aanwezigheid ervan vooraf duidelijk aan Opdrachtnemer is kenbaar gemaakt.

Artikel 9

Veiligheid, Gezondheid, Milieu (VGM)

- 9.1 Opdrachtgever informeert Opdrachtnemer, reeds in het stadium van de offerte aanvraag, over alle aanwezige en mogelijk aanwezige potentiële VGM-risico's, zoals ondermeer doch niet uitsluitend de mogelijke verontreinigingen in de ondergrond, en daaraan gerelateerde noodzakelijke veiligheidsmaatregelen, die relevant zijn voor de werkzaamheden van Opdrachtnemer.
- 9.2 Wanneer Opdrachtnemer werk op locatie uitvoert dan moet Opdrachtgever te allen tijde garant staan voor een veilige werkomgeving en er voor zorgen dat medewerkers van Opdrachtnemer voor aanvang van de werkzaamheden alle, overeenkomstig de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, vereiste veiligheidsinstructies krijgen.
- 9.3 Opdrachtnemer behoudt zich het recht voor om bij werkzaamheden die niet gericht zijn op vaststelling van mogelijke verontreinigende stoffen het werk te verlaten wanneer mogelijk schadelijke verontreiniging wordt geconstateerd of een redelijk vermoeden ontstaat van de aanwezigheid daarvan. Alle tot dan gemaakte kosten en die voor eventuele reiniging van het door Opdrachtnemer gebruikte materiaal, apparatuur en materieel moeten door de Opdrachtgever worden vergoed. Verdere schade ten gevolge van de bedoelde verontreinigingen is eveneens voor rekening en risico van de Opdrachtgever.

Artikel 10

Personeel Opdrachtnemer

- 10.1 Opdrachtnemer kan zelf bepalen welk personeel wordt ingezet, zowel wat betreft vakbekwaamheid als aantal, tenzij in de opdracht anders is overeengekomen.
- 10.2 Bij werkzaamheden op locatie bij de Opdrachtgever en derhalve onder verantwoordelijkheid van de Opdrachtgever (detachering) is het Opdrachtgever gerandte een periode van werken, gerekend van het moment van de start van de werkzaamheden op locatie, toegestaan om personeel te laten vervangen, indien blijkt dat dit personeel niet de vakbekwaamheid heeft als in de opdracht is omschreven. Het niet

- 10.3 voldoen aan de gestelde vakbekwaamheid ontslaat geen der partijen van hun verplichtingen zoals vastgelegd in de opdracht.
Opdrachtnemer is toegestaan om in haar belang personeel te wisselen, zulks in overleg met de Opdrachtgever.
- 10.4 In afwijking van bepaling 12.6 van de DNR 2005 is in het geval van detachering Opdrachtgever gedurende de looptijd van de overeenkomst, alsmede gedurende 1 jaar na afloop van de overeenkomst, niet gerechtigd enig medewerker betrokken bij de overeenkomst van Opdrachtnemer direct of indirect voor zichzelf of anderen in dienst te nemen dan wel voor zich te laten werken behoudens uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer
- 10.4 Overtreding van het voorgaande lid door Opdrachtgever leidt voor haar tot het verbeuren van een direct opeisbare boete van 2 maal het jaarsalaris van de betreffende medewerker, onverminderd het recht van Opdrachtnemer volledige schadevergoeding te vorderen.

Artikel 11

Opleveringstermijn

- 11.1 Door Opdrachtnemer bij de aanbieding opgegeven (op)leveringstermijnen hebben niet de strekking fataal te zijn, tenzij anders wordt overeengekomen. Bij niet-tijdige (op)levering dient Opdrachtnemer schriftelijk in gebreke te worden gesteld.

Artikel 12

Gegevens

- 12.1 Gegevens worden door Opdrachtnemer in drievoud schriftelijk gerapporteerd, tenzij anders is overeengekomen.
- 12.2 De kosten van:
a. digitale rapportage,
b. extra rapportage,
c. opslag van gegevens en monsters, inclusief daarvoor benodigde emballage,
d. verzending van gegevens en monsters zijn voor rekening van de Opdrachtgever.
- 12.3 Verzending geschiedt voor risico van de Opdrachtgever.
- 12.4 Tenzij anders is overeengekomen, is Opdrachtnemer niet gehouden tot opslag van gegevens en/of monsters nadat Opdrachtnemer de gegevens aan de Opdrachtgever heeft gerapporteerd.

Artikel 13

Interpretaties en gebruik van de onderzoeksresultaten en rapporten

- 13.1 Mocht er een verschil van mening ontstaan in verband met de resultaten van de overeenkomst, dan verbindt Opdrachtnemer zich, op kosten van ongelijk, een onderzoek uit te voeren.
- 13.2 Opdrachtnemer staat niet in voor de juistheid van andere dan door Opdrachtnemer gerapporteerde conclusies en/of interpretaties die de Opdrachtgever en/of derden verbinden aan door Opdrachtnemer geleverde onderzoeksresultaten en rapporten.
- 13.3 Ingeval digitale informatie betreffende onderzoeksresultaten en rapporten afwijkt van de onder Opdrachtnemer berustende hardcopy, prevaleren de gegevens op de hardcopy.
- 13.4 Onderzoeksresultaten en rapportages, in het bijzonder die betreffende de bijkomende werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld de hoogtebepalingen, mogen door Opdrachtgever slechts worden gehanteerd binnen het kader van de doelstelling waarvoor zij blijkens de overeenkomst zijn samengesteld.

Artikel 14

Aansprakelijkheid en vrijwaring

- 14.1 Voor zover de hierboven in artikel 1.2 vermelde DNR 2005 van toepassing is op de werkzaamheden van Opdrachtnemer, wordt de verbintenismatige aansprakelijkheid geregeld door de desbetreffende bepalingen in gemaakte DNR 2005 met dien verstande dat bij tegenstrijdigheid de bepalingen van deze algemene leveringsvoorwaarden ALV-VOTB-2009 zullen prevaleren.
- 14.2 Voor het overige aanvaardt Opdrachtnemer slechts verbintenismatige aansprakelijkheid voor de door Opdrachtgever geleden schade indien en voor zover deze aansprakelijkheid door onze verzekering wordt gedekt en tot het bedrag van de door die verzekering gedane uitkering.
- 14.3 Indien de schade niet door verzekering is gedekt, dan wel de verzekeraar niet tot uitkering overgaat, is onze aansprakelijkheid, in afwijking van de DNR 2005, beperkt tot maximaal 100% van het factuurbedrag van onze dienstverlening en/of levering exclusief omzetbelasting tot een maximum van € 50.000,- en tot maximaal 50% van het factuurbedrag boven € 50.000,-. Indien het werk wordt uitgevoerd met verrekening op tijdbasis b.v. bij detachering, is deze aansprakelijkheid beperkt tot een maximum van €5.000,-.
- 14.4 In afwijking van voorgaande leden van dit artikel aanvaardt Opdrachtnemer geen aansprakelijkheid in de volgende gevallen:
a. Voor schade die naar normaal gebruik in de branche behoort te worden gedekt door een door de Opdrachtgever of aannemer te sluiten CAR - verzekering.
b. Voor de juistheid en/of volledigheid van door de Opdrachtgever aangeleverde dan wel door Opdrachtnemer bij derden opgevraagde informatie.
c. Voor werkzaamheden uitgevoerd door niet bij Opdrachtnemer in dienst zijnde personeel, dat op aanwijzing van de Opdrachtgever bij de uitvoering van het werk is ingezet.
d. Voor afwijkingen in de door Opdrachtnemer verstrekte onderzoeksgegevens op digitale informatiedragers.
e. Voor schade als gevolg van het achterblijven in de bodem van bij de uitvoering van de opdracht door Opdrachtnemer gebruikte materialen en apparatuur.
f. Voor schade veroorzaakt door het als gevolg van opgetreden hindernissen als bedoeld in artikel 8 van deze voorwaarden uitvallen en / of disfunctioneren van door Opdrachtnemer ter uitvoering van de opdracht ingezette apparatuur en materieel.
g. Voor schade aan kabels, leidingen, folies, bestrating en soortgelijke voorzieningen wanneer Opdrachtgever in gebreke is gebleven Opdrachtnemer de desbetreffende gegevens naar behoren minimaal 2 werkdagen voor de aanvang van de werkzaamheden ter uitvoering van de opdracht ter beschikking te stellen conform het bepaalde in artikel 7.
h. Voor schade als gevolg van bij de uitvoering van een – anders dan tot vaststelling van milieugevaarlijke verontreiniging strekkende – opdracht vrijgekomen milieu gevaarlijke verontreinigingen.
i. Voor schade ontstaan door het, als gevolg van de uitvoering van de opdracht, uitstromen van vloeibare of gasvormige stoffen uit de bodem.

Aanvullende bepalingen inzake toezichthoudende werkzaamheden

1. Algemeen

- 1.1 De door Opdrachtnemer beschikbaar gestelde opzichter handelt namens, onder verantwoordelijkheid en in opdracht van de Opdrachtgever en diens gemachtigde.
- 1.2 De Opdrachtgever verstrekt aan de opzichter voldoende instructies om de hem opgedragen werkzaamheden naar behoren te kunnen uitvoeren.
- 1.3 Indien uit de rapportage van de opzichter aan de Opdrachtgever blijkt, dat tijdens de werkzaamheden wordt afgeweken van de door de Opdrachtgever verstrekte instructies of van de geldende bouwvoorschriften, zal de Opdrachtgever maatregelen moeten treffen om deze instructies of voorschriften te wijzigen dan wel de uit te voeren werkzaamheden daarmee in overeenstemming te brengen. Indien de Opdrachtgever niet kan of wil voldoen aan het hierboven gestelde zijn is Opdrachtnemer gerechtigd het toezichthoudend personeel van Opdrachtnemer van het betreffende project terug te trekken zonder dat hieraan recht op schadeclaims door de Opdrachtgever kan worden ontleend. Opdrachtnemer is zal in dat geval schriftelijk aan de Opdrachtgever mededelen dat de

- j. Voor schade als gevolg van overschrijding van (op) leveringstermijnen.
- k. Voor schade als gevolg van het bereiken van de onderzoekspunten, zoals onder meer doch niet uitsluitend spoorvorming.
- l. Voor de juistheid van andere dan door Opdrachtnemer gerapporteerde conclusies en/of interpretaties die de Opdrachtgever of derden verbinden aan door Opdrachtnemer geleverde onderzoeksresultaten en/of rapportages.
- 14.5 In geval van overmacht, als bedoeld in art. 5, aanvaardt Opdrachtnemer geen verbintenismatige aansprakelijkheid.
- 14.6 Opdrachtnemer is nimmer aansprakelijk voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie.
- 14.7 Elke aansprakelijkheid van Opdrachtnemer vervalt na verloop van vijf jaren, gerekend vanaf de datum van de eindfactuur van de overeenkomst.
- 14.8 De in dit artikel opgenomen beperkingen en/of uitsluitingen gelden niet indien de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van Opdrachtnemer of van zijn leidinggevende ondergeschikten.
- 14.9 Opdrachtgever is verplicht Opdrachtnemer en de ter zake van de uitvoering van de Opdrachtnemer verstrekte opdracht door Opdrachtnemer ingezette medewerkers te vrijwaren voor verbintenismatige aanspraken van derden ter zake van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze aanspraken niet door de verzekering als bedoeld in het eerste lid van dit artikel en/of de aanvaarding van aansprakelijkheid als bedoeld in het tweede lid van dit artikel worden gedekt.

Artikel 15

Betaling

- 15.1 Tenzij anders is overeengekomen zal na opdrachtverlening 25% van het totale factuurbedrag door Opdrachtnemer bij aanvang van de opdracht in rekening worden gebracht.
- 15.2 Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, dienen de facturen van Opdrachtnemer binnen 30 dagen na factuurdatum te zijn voldaan.
- 15.3 Bij overschrijding van deze betalingstermijn is Opdrachtgever in verzuim en moet de Opdrachtgever aan Opdrachtnemer – zonder dat een aanmaning of ingebrekestelling noodzakelijk is – een rente vergoeden van 1% per maand of gedeelte van een maand van de dag van de overschrijding af tot die der voldoening.
- 15.4 Degene die Opdrachtnemer een opdracht verstrekt, is jegens Opdrachtnemer hoofdelijk aansprakelijk voor alle verplichtingen uit de opdracht voortvloeiende, ook al is die opdracht namens derden verstrekt.
- 15.5 Alle kosten, zowel de gerechtelijke als de buitengerechtelijke – welke laatste met een minimum van € 100,- of 10 % van het totaal verschuldigde bedrag inclusief renten worden gefixeerd – die vallen op de inning en invordering van niet of niet tijdig betaalde bedragen, zijn voor rekening van de Opdrachtgever.
- 15.6 Ingeval van annulering van de overeenkomst is de Opdrachtgever aan Opdrachtnemer een schadeloosstelling van 10 % van het door Opdrachtnemer ingevolge de opdracht in rekening te brengen bedrag inclusief omzetbelasting verschuldigd, onverminderd de rechten van Opdrachtnemer op verdere schadeloosstelling indien daartoe redenen bestaan.
- 15.7 Ingeval de Opdrachtgever de overeenkomst tussentijds beëindigt, is de Opdrachtgever verplicht om de tot dan toe door Opdrachtnemer verrichte werkzaamheden en gemaakte kosten te vergoeden, onverminderd zijn verplichting tot betaling van de schadeloosstelling van 10% en de rechten op verdere schadeloosstelling zoals in artikel 13 lid 5 vermeld.
- 15.8 Nalatigheid in de betaling geeft Opdrachtnemer het recht om na deugdelijke sommatie lopende overeenkomsten te annuleren of desgewenst op te schorten tot de betaling heeft plaatsgevonden, onverminderd het recht van Opdrachtnemer op schadevergoeding indien daarvoor gronden zijn.
- 15.9 Opdrachtnemer is steeds gerechtigd tussentijds zekerheidsstelling te eisen voor door Opdrachtgever te verrichten betalingen. Blijft de Opdrachtgever in gebreke binnen de gestelde termijn deze zekerheid te geven, dan heeft Opdrachtnemer het recht om zonder ingebrekestelling de overeenkomst voor het nog niet uitgevoerde gedeelte te ontbinden zonder rechtelijke tussenkomst – onverminderd het recht van Opdrachtnemer op betaling van het reeds uitgevoerde gedeelte en op schadevergoeding – ofwel de verdere uitvoering van bestaande overeenkomsten op te schorten tot betaling heeft plaatsgevonden en voor de verdere uitvoering vooruitbetaling te eisen.

Artikel 16

Toepasselijk recht

- 16.1 Op alle door Opdrachtnemer te sluiten overeenkomsten zijn, ook wanneer de uitvoering der werkzaamheden buiten Nederland plaatsvindt, het Nederlands recht en deze algemene leveringsvoorwaarden van toepassing.
- 16.2 Het bepaalde in artikel 14 lid 1 is ook van toepassing wanneer de Opdrachtgever buiten Nederland gevestigd is.

Artikel 17

Geschillen

- 17.1 Voor zover de DNR 2005 van toepassing is op de werkzaamheden van Opdrachtnemer, worden geschillen behandeld overeenkomstig de in de DNR 2005 gestelde procedure, zoals die luidt op het moment dat de opdracht is verstrekt.
- 17.2 Voor werkzaamheden die niet onder de DNR 2005 vallen is Opdrachtnemer, evenals Opdrachtgever, bevoegd om alle geschillen en vorderingen welke naar aanleiding van een overeenkomst tussen Opdrachtnemer en de Opdrachtgever, of naar aanleiding van overeenkomsten die daarvan een uitloeiisel zijn, mochten ontstaan, hetzij te onderwerpen aan het oordeel van de gewone bevoegde rechter, hetzij te onderwerpen aan het oordeel van een scheidsgerecht, te benoemen overeenkomstig de statuten en reglementen van de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland, welk scheidsgerecht uitspraak zal doen met inachtning van de statuten en reglementen van die Raad.
- 17.3 Indien één der partijen een vordering aanhangig heeft gemaakt bij één van de in artikel 17 lid 2 genoemde instanties verliest de gedaagde partij het recht om voor de berechting van het betreffende geschil de andere instantie te kiezen.

werkzaamheden worden beëindigd met de redenen die hiertoe hebben geleid, en behoudt daarbij het recht om de niet gewerkte toezichtdagen aan de Opdrachtgever in rekening te brengen.

- 1.4 Opdrachtnemer is gerechtigd opzichters tijdens de werkzaamheden aan een project uit te wisselen, tenzij anders is overeengekomen, of tenzij het werk van dermate korte duur is – minder dan een werkweek – dat uitwisseling hinder voor het betreffende werk oplevert. De benodigde tijd voor overdracht van de werkzaamheden is niet voor rekening van de Opdrachtgever.

2. Duur van het werk; aanvangstijdstip

- 2.1. Van werkzaamheden die later starten dan definitief met de Opdrachtgever werd overeengekomen, of die tijdelijk buiten de schuld van Opdrachtnemer worden onderbroken, wordt de niet reëel gewerkte tijd verrekend tegen de geldende tarieven, tenzij vooraf is overeengekomen dat bovenstaande regeling is uitgesloten. Bij werkonderbrekingen langer dan 2 dagen, worden de eerste 2 dagen tegen de geldende tarieven doorberekend. Voor de daaropvolgende dagen wordt in overleg met de Opdrachtgever naar een voor beide partijen bevredigende oplossing gezocht. Onder werkonderbreking wordt tevens verstaan gevallen van vorstverlet, onbegaanbare terreinen, etc.
- 2.2. Meerwerk en langer durende werkzaamheden buiten de schuld van Opdrachtnemer worden verrekend tegen de geldende tarieven. Hierbij zal door Opdrachtnemer zoveel mogelijk medewerking verleend worden om het toezichthoudende personeel op het project ingeschakeld te houden.
- 2.3. De arbeidstijd van de opzichter zal parallel lopen met de arbeidstijden die op het werk worden aangehouden. De Opdrachtgever verplicht zich hierbij tijdig aan de opzichter mede te delen welke werktijden worden aangehouden en wanneer en waarom hier eventueel tijdelijk van kan of moet worden afgeweken. Tenzij anders is overeengekomen, mogen de werkzaamheden waarvoor het toezicht nodig is niet plaatsvinden bij afwezigheid van de opzichter.
- 2.4. De verrekening van de werkzaamheden van de opzichter zal geschieden op basis van de bij Opdrachtnemer op het moment van ingaan van de werkzaamheden geldende normale arbeidstijd (aantal uren per werkweek). Overuren worden afzonderlijk verrekend, gebaseerd op het aantal uren per werkweek.

3. Voorzieningen

- 3.1 Tenzij van tevoren is overeengekomen dat de volgende regeling is uitgesloten, dient de Opdrachtgever te zorgen voor een onderkomen – directiekeet – op het werkteerrein voor het voeren van de nodige administratie
- 3.2 De Opdrachtgever draagt zorg voor het beschikbaar stellen van een Telefoon aansluiting, sanitaire voorzieningen en het verstrekken van koffie en/of thee in het onderkomen, tenzij anders is overeengekomen.

4. Rapportage

- 4.1 De opzichter is verplicht alle ter zake doende gegevens te rapporteren aan Opdrachtnemer en Opdrachtgever. De rapportering door de opzichter geschiedt rechtstreeks aan de Opdrachtgever of aan een door de Opdrachtgever aangestelde persoon of instantie.
- 4.2 Problemen bij de adviesafdelingen van de Opdrachtnemer. De werkzaamheden die hiermede gemoed zijn, zijn niet begrepen in de normale dagtarieven van de opzichter en zullen derhalve worden verrekend op basis van de op dat moment geldende tarieven van de betreffende adviesafdeling.